

Datum: 3 juni 2024
Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen begraafbeleid
Ons kenmerk:

Geachte heer, mevrouw,

Op 28 mei 2024 heeft de fractie van GroenLinks schriftelijke vragen gesteld over het begraafbeleid.

De vragen luiden als volgt (cursief) en de antwoorden zijn toegevoegd:

Urnenmuren en strooivelden.

Urnenmuren:

- 1. Hoeveel bijzettingen zijn er per jaar in de urnenmu(ur(en) binnen de gemeente?*
Het gaat om gemiddeld 46 per jaar(urnennissen en urnengraven), gemeten over de afgelopen 10 jaar.
- 2. Is de vraag constant of is er sprake van stijgende/dalende trends?*
Er is sprake van een stijgende trend van ongeveer 10 procent over de afgelopen 20 jaar.
- 3. In hoeveel gevallen zijn de rechten hiervan verlopen? (De termijn is 5 jaar in plaats van 10 zoals bij graven.)*
De termijn van nissen/urnenkelders zijn, net zoals bij graven, bij de eerste uitgifte 10 jaar.
Als de rechten van een urnennis/urnengraf voor bepaalde tijd verlopen, dan wordt de rechthebbende een jaar van tevoren aangeschreven. Als afgezien wordt van verlenging, dan vervalt het recht naar de gemeente Hoogeveen. De voormalig rechthebbende wordt in de gelegenheid gesteld om de urn(en) weer in ontvangst te nemen. Als hier geen gebruik van wordt gemaakt wordt binnen een jaar na afloop termijn de urn verwijderd door de gemeente. Zowel de plaat als de urn worden nog 1 jaar in bewaring gehouden, daarna wordt de urn verstrooid op het strooiveld en de plaat vernietigd. De vrijgekomen nis is weer vrij om uit te geven. Er is dus al sprake van cyclisch bijzetten. Op de meeste begraafplaatsen is dit voldoende om aan de vraag aan nieuwe nissen te voldoen behalve op de begraafplaats Zevenberg, hier zal een beperkte uitbreiding nodig zijn.
- 4. Hoeveel nissen zijn er vrij te maken door nissen te hergebruiken, waarvoor geen rechten meer worden betaald?*
Op de meeste begraafplaatsen is dit ongeveer gelijk aan de vraag. Op de begraafplaats Hoogeveen zelfs iets meer, omdat Zevenberg een deel van de vraag heeft overgenomen. Omdat er op de begraafplaats Zevenberg nog nauwelijks rechten verstrijken, dreigt daar nu een tekort in de komende 10 jaar.

Strooivelden:

- 1. Hoeveel verstrooiingen vinden er per jaar plaats op daarvoor aangewezen plaatsen binnen de gemeente Hoogeveen?*
Het gaat om gemiddeld 5 verstrooiingen per jaar over afgelopen 10 jaar. Er is sprake van een stijgende trend. Er zijn nu alleen strooivelden in Hoogeveen en Tiendeveen. Het is de verwachting dat

de vraag zal toenemen als alle begraafplaatsen een eigen strooiveld krijgen.

2. *Zijn er aanvullende wensen mogelijk voor nabestaanden m.b.t. het verstrooien op een gemeentelijk veld? Is er bijvoorbeeld gelegenheid om een naambordje of ander klein herdenkingsteken?*
Dat is nu niet mogelijk. Wel is er bij het strooiveld Tiendeveen een muur geplaatst waar 1 bordje op is geplaatst. Het zou een optie zijn om hier bij de huidige strooivelden en de toekomstige strooivelden meer mogelijkheden aan te bieden. Hiervoor zal dan wel een investering nodig zijn en jaarlijkse onderhoudskosten. Normaal gesproken zou er dan ook een tarief aan deze mogelijkheid toegekend moeten worden.

Ruimte creëren voor nieuwe graven.

Vanuit de nota wordt duidelijk dat er ruimte gecreëerd moet worden voor de toekomst om voldoende graven te kunnen garanderen.

We hebben in het uitgangspunten debat aangegeven een voorstander te zijn van het cyclisch begraven. Door cyclisch te gaan begraven hoeft het, op basis van de informatie die we hebben ingewonnen, niet nodig te zijn om grotere gedeelten te gaan ruimen.

1. *Dat biedt mogelijkheden aan degenen die dat willen om bijvoorbeeld graven te hergebruiken van eerder overleden familieleden of andere graven waarvan de rechten verlopen zijn. In het geval van het hergebruik van graven van familieleden kan dit een goed alternatief zijn voor de grafrust voor onbepaalde tijd omdat resten niet herbegraven hoeven te worden. (Eventueel na verrekening van eventueel openstaande grafrechten) Bijkomend voordeel is dat er mogelijk geen grotere gedeelten geruimd hoeven te worden en het onderhoudsniveau verbeterd. Hoe staat het college hierin?*

Met de huidige verordening is hergebruik bij particuliere graven mogelijk.

Om het te verduidelijken even een uiteenzetting van wat er nu al aan ruimingswerkzaamheden plaatsvindt in de gemeente Hoogeveen.

1. Algemene graven. Op de begraafplaatsen Hoogeveen en Hollandscheveld zijn grote grafvelden met algemene graven geruimd. Om ruimte te maken voor particuliere graven. Van deze graven was de wettelijke grafrusttermijn al ruim verstreken. De laatste keer was in 2021 Hollandscheveld, waar ongeveer 400 graven zijn geruimd. De historisch waardevolle monumenten zijn hierbij gespaard en bij elkaar gezet. Er is ook een algemeen gedenkteken geplaatst bij het verzamelgraf.
2. Op aangeven van de rechthebbende (of belanghebbende in het geval van een algemeen graf) worden de resten gelicht en herbegraven in een ander graf of op een andere begraafplaats. (ongeveer 3 x per jaar)
3. Op aangeven van de rechthebbende worden de resten 'geschud'. De resten uit bezette grafvelden worden opgegraven en deze verzamelde resten worden daaronder herbegraven. Dit kan alleen als er sprake is van het verstrijken van de wettelijke grafrust en voldoende vertering. Dit is dus altijd maatwerk en kan maar eenmalig. Het stelt mensen in staat om een graf te hergebruiken. Vooral bij onbepaalde tijd graven is dit een veel aangeboden oplossing. (ongeveer 15 x per jaar).

Wat nu nog niet gebeurt is het ruimen van particuliere graven waarvan het recht is verstreken en de gemeente rechthebbende is geworden. Bij de bepaalde tijd graven wordt het grafmonument wel verwijderd, maar de stoffelijke resten niet. Stel dat er sprake wordt van cyclisch ruimen dan zal de situatie van de graven bepalen of het per graf geruimd wordt of dat er sprake is van het ruimen van rijen of vakken. Individueel ruimen is vanzelfsprekend duurder, maar wel piëteitsvoller. Naast de particuliere bepaalde tijd graven zijn er ook nog veel graven van onbepaalde tijd waarvan de rechthebbende niet bekend is. Na zorgvuldig handelen is het mogelijk om ook van deze graven de grafbedekking te verwijderen en eventueel over te gaan tot ruimen en heruitgifte.

Aanvullende vragen

1. Hoe is de belangstelling voor bovengronds begraven, zoals nu mogelijk op Zevenberg. Is uitbreiding hiervan op andere begraafplaatsen binnen de gemeente overwogen? Bovengrond begraven bespaart immers ruimte.
Het gaat om minder dan 1 per jaar (0,7) over afgelopen 10 jaar. We constateren dat er weinig belangstelling is voor bovengronds begraven
2. Is overwogen om cyclisch begraven in te stellen voor alle begraafplaatsen in de gemeente Hoogeveen. Ook al voor Zevenberg en de begraafplaatsen in de dorpen zodat het een normale werkwijze wordt?
Ja, dat is overwogen en het is uitgangspunt voor het toekomstige beleid.
3. Van hoeveel graven (waarin nog ruimte is, dus een graf voor 2 personen waar nu 1 persoon begraven is) worden geen rechten meer betaald?
Voor alle graven voor onbepaalde tijd van voor 1990 (voor 1998 nieuwe dorpen na herindeling) worden geen rechten meer betaald. Om het exacte aantal uit het systeem te halen zal nogal wat extra tijd kosten. Het gaat hier zeker om circa 10.000 graven over de verschillende begraafplaatsen. In een aanzienlijk deel hiervan is 1 persoon begraven, maar dat is zeker minder dan 30%. Het huidige begraafplaatssysteem biedt niet de mogelijkheid om een exacte uitdraai hiervan te geven, zonder veel handwerk. Wat betreft de bepaalde tijd graven is het recht van ongeveer 750 graven teruggevallen aan de gemeente (peildatum 01-01-2024). Hiervan is ook een deel waar maar 1 persoon in begraven ligt. Dat zal niet meer zijn dan 25%, maar voor een exacte benadering is meer onderzoek nodig. Met de nieuwe automatisering (eind 2024) wordt het in de toekomst waarschijnlijk wel mogelijk deze vraag als module te laten ontwikkelen en volledig inzichtelijk te maken wanneer hier budget voor wordt vrijgemaakt.
4. Van hoeveel volledig bezette graven worden geen rechten meer betaald?
Van alle onbepaalde tijd graven voor 1990 worden geen rechten meer betaald. Het achterhalen van de juridische status is zeer arbeidsintensief. Dit moet zorgvuldig gebeuren en is in de huidige werkwijze handwerk. Met de nieuwe automatisering (eind 2024) wordt het in de toekomst waarschijnlijk wel mogelijk deze vraag als module te laten ontwikkelen en volledig inzichtelijk te maken wanneer hier budget voor wordt vrijgemaakt.
5. Van hoeveel graven is de rechthebbende niet meer bekend?
Van alle bepaalde tijd graven is de rechthebbende in beeld. Van ~~oude~~ de onbepaalde tijd graven van voor 1990 (voor 1998 nieuwe

dorpen na herindeling) zijn in het verleden niet altijd de rechten overgeschreven, nadat een rechthebbende was overleden. Een groot deel is al eens geactualiseerd, maar voornamelijk bij de graven ouder dan 40 jaar is nog een inhaalslag nodig.

6. Wordt er ingezet op het innen van achterstallige rechten?

Ja. Dit betreft alleen grafrechten van bepaalde tijd graven waar recht voor verschuldigd is.

7. Van hoeveel graven zijn de rechten teruggegeven danwel teruggevallen aan de gemeente?

Het aantal teruggegeven graven en nissen van de afgelopen 8 jaar is in totaal: 750. Vanaf 2020 zit hier een stijgende lijn in. We weten niet het aantal graven die voor onbepaalde tijd zijn uitgegeven en die niet meer op naam staan van een bij de gemeente bekende rechthebbende. (voor de oorzaak zie het antwoord bij 3).

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Jelmer Mulder
Gemeentesecretaris

Martijn Breukelman
burgemeester